

Saksprotokoll i utval for kultur, idrett og regional utvikling - 30.09.2019

Olav Kvinge (H) sette på vegner av H og FRP fram slikt forslag:

«Alternativ

1. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ser det som positivt at Os reviderar kommuneplanens arealdel og oppdaterer den til å bli et styringsverktøy etter gjeldande plan- og bygningslov.

2. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at Kommuneplanens arealdel for Os kommune 2019 – 2030 (KPA) berre delvis tek opp i seg utfordringane knytt til klima og miljø, og nedbygging av landbruksareal og strandsone. Planen burde i enda større grad fulgt opp måla om berekraftig samfunnsutvikling nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel 2015- 2027.

3. Samordna areal- og transportplanlegging

a. I regional areal og transportplan for Bergensområdet er det definert eit klimavenleg utbyggingsmønster for å realisere nasjonale og regionale mål om klima, miljø og nullvekst i personbiltrafikken. Området rundt Osøyro er definert som regional vekstsone der hovuddelen av veksten i kommunen bør skje. Utvalg for kultur, idrett og regional utvikling meiner KPA for Os i enda større grad må følgja opp måla og retningslinene i Regional areal og transportplan for Bergensområdet.

b. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at framlegg til KPA for Os ikkje i tilstrekkeleg grad bidreg til ein meir kollektivbasert byutvikling og ikkje legg tilstrekkeleg til rette for sykkel og gange, Utvalet vil be om at:

- Det blir gjort ytterlegare vurdering av avgrensing av fortettingssonene sett opp mot kollektivstrategi for Hordaland.

- At behov for areal til infrastruktur for kollektivtransport vert vurdert i alle planar.

- At behov for areal til infrastruktur for sykkel vert vurdert i alle planar

c. Større områder for framtidig bustadbygging i gjeldande KPA er ikkje vurdert på nytt i høve til mål og retningslinjer i Regional areal- og transportplan (RATP) for Bergensområdet. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner kommunen må vurdere desse områda, og ta ut bustadareal som ikkje er i samsvar med RATP for Bergensregionen.

4. Senterstruktur

a. Senterstruktur er viktig for å oppnå regionale mål. Os kommune har med planen laget ein definert senterstruktur, men senteravgrensinga er for stor for regionsenteret Osøyro. Avgrensinga opnar for eit utflytande utbyggingsmønster og står ikkje opp under regionale mål om attraktive sentre. Ei avgrensing på omlag 3 km i diameter, strir mot regional retningsline 2.3 i Regional plan for attraktive sentre som rår til ei utstrekning på inntil 800 meter i utstrekning for regionsentre. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at senteravgrensinga for Osøyro bør bli redusert.

b. Senteravgrensinga for Lysefjorden lokalsenter er omlag 2 km i utstrekning og lokalisert utanfor regional vekstsone, men bind saman eksisterande sentre for bustader, barnehage, skule og idrettsanlegg med framtidige bustadkonsentrasjon i aksen mot Lyseparken Næringsområde. Dette legg til rette for eit velfungerandelokalsenter med bustader, arbeidsplassar og offentlege tilbod. Utval for kultur, idrett og regional utvikling legg til grunn at Os kommune i vidare planarbeidet legg vekt på infrastruktur for sykkel og gange i dette området, slik at det interne transportbehovet i størst mogeleg grad kan løysast utan bilbruk.

c. Os kommune er ikkje i mangel på bustadtypene eine- og tomannsbustad. Utval for kultur, idrett og regional utvikling rår til at kommunen gjer om på føresegn § 4.4.2 og 4.5.2

Ytre fortettingssone som berre tillèt etablering av einebustader og tomannsbustader med byggehøgde avgrensa til 7m, til å omfatte fleirmannsbustader der det ikkje kjem i konflikt med andre viktige omsyn.

5. Handel

Intensjonane om å lokalisere hovuddelen av ny detaljhandel i Osøyro er samanfallande med regional plan. Senteravgrensing og føresegnene for senterområda følgjer likevel ikkje opp i tilstrekkelig grad. Det er fleire moment knytt til handel og unntaksreglane som må bli endra for å ikkje stri med regionale føringar og føresegn §4.1, og Utval for kultur, idrett og regional utvikling fremmer motsegn på følgjande punkt:

a. Framlegg til KPA legg opp til å kunne etablere detaljhandel i randsona til sentrum og Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at føresegnene § 4.3.2 som definerer Indre fortettingssone (IFO) på Osøyro som Sentrumsformål og gjev rom for opp mot 12000 m² BRA med ordinær detaljhandel er i strid retningsline 2.3 i Regional plan for attraktive senter. Motsegna fell bort viss føresegnene vert endra til å omfatte unntaka i føresegna i Regional plan for attraktive senter.

b. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at føresegnene til bygningar og anlegg som nyttar formålet forretning, ikkje er tydeleg nok formulert ved at dei berre peikar på føresegn § 4.1 i den regionale planen for attraktive senter. Utval for kultur, idrett og regional utvikling fremjar motsegn til formuleringa føresegne § 4.4.2 (3), § 5.3.2. Motsegna fell bort viss føresegnene vert lista opp i tråd med unntaka i føresegna i Regional plan for attraktive senter.

6. Fylkeskommunen som vegeigar tek i vare omsynet til vegutbetringar, avkjørsler m.m. på fylkesvegnettet. Statens Vegvesen har meldt at det er forhold knytt til fylkesveggenesom må

rettast opp i før endeleg vedtak, og Utval for kultur, idrett og regional utvikling fremjar motsegn til 3 område i planen:

a. 4.1.7. Søfteland – ungdomsskule – Planføremålet er lagt tett på eksisterande E39 i eit område der det er trong for å etablere ny gang- og sykkelveg. Plasseringa så nært vegen gir ulemper for skulen som følgje av støy, og den vanskeleggjer ei framtidig realisering av gang- og sykkelveg.

b. 3.11.16. Søre Øyane 355 – naust Planområdet er lagt på eit smalt areal mellom fylkesvegen og sjøkanten. Ei slik plassering vil gjere det kostbart å utbetre vegen på denne strekninga.

c. 3.11.18. Søre Øyane 313 – naust og kai Planområdet er lagt på eit smalt areal mellom fylkesvegen og sjøkanten. Ei slik plassering vil gjere det kostbart å utbetre vegen på denne strekninga.

d. Osøyro 359 – næring – næringsareal på Moberg, like ved toplankrysset til E39. Her viser SVV til tidligare korresponanse, i reguleringsplansak der dei markerte skepsis til etablering av utbyggingsareal pga. nærleiken til E39.

7. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at akvakulturområda med godkjente lokalitetar må justerast slik at næringa får mogelegheit til å utvikle lokalitetane.

8. Kulturminne og kulturmiljø

Utval for kultur og idrett og regional utvikling meiner kommuneplanen arealplan for Os kommune, 2019 - 2030, er konflikt med nasjonale kulturminneinteresse og fremjar motsegn på fylgjande punkt:

a. Bustadføremaal 107 – Osøyro - grunna konflikt med automatisk freda kulturminne gravhaug id 55237. Motsegn fell bort dersom bustadområdet vert teke ut av planforslaget og tilbakeført til LNF.

b. Næring i sjø 32 – Osøyro - grunna nærføring til automatisk freda kulturminne gravrøys id 35905. Motsegn fell bort dersom næringsarealet vert teke ut av planforslaget og tilbakeført til Vannareal for allmenn fleirbruk.

c. Frå LNF til bustad 305 og 306 – Osøyro – grunna konflikt med automatisk freda kulturminne gravhaug id 55240 og bautastein id 60559, samt nærføring til gravhaug id 55242. Motsegn fell bort dersom næringsarealet vert teke ut av planforslaget og tilbakeført til LNF.

d. Bustadføremål 274 – Søfteland – grunna nærføring til automatisk freda kulturminne id 246997. Motsegn fell bort om bustadområdet vert teke ut av planen og tilbakeført til LNF.

e. To naustområder 21 og 120 – Søre Neset – grunna nærføring til automatisk freda kulturminne id 60558 og det urørte landskapet inst i Vargavågen rundt Grødalshaugender det er fleire automatisk freda kulturminne. Motsegn fell bort dersom dei to naustområda vert teke ut av planen og tilbakeført til LNF. f. Bustadføremål 187 – Søre Neset – grunna konflikt med automatisk freda kulturminne id 45492. Motsegn fell bort om bustadføremål vert teke ut av planen og tilbakeført til LNF.

g. Nyare registreringar av automatisk freda kulturminne, gjort i Os kommune etter førre KPA, er ikkje ført på det nye plankartet. Dette gjeld id 144979, id 151196, id 151206, id 161037, id 201586, id 215886 og id 246997. Dette gjeld og kyrkjestaden id 85246. I tillegg har id 45490 feil geometri i plankartet. Motsegn fell bort når desse manglane er retta i plankartet.

h. Det er knytt motsegn til føresegn 4.15.1 i kommuneplanen: «Er ikkje anna fastsett i plan gjeld ein byggegrense på 10 meter mot automatisk freda kulturminne». Motsegna er grunna i at denne føresegna ikkje tek opp i seg utilbørleg skjemming av automatisk freda kulturminne eller fare for at dette kan skje, jf. KML § 3. Det er Hordaland fylkeskommune som er rett mynde til å avgjere kva som er eigna avstand til eit freda kulturminne i høve til tiltak. Motsegn fell bort dersom føresegna vert teke ut.

i. Motsegn i pkt. 8. a-f kan og falle bort dersom omtalte kulturminne vert sikra på annan måte t.d. gjennom omsynssoner og føresegnene til KPA.

9. Utval for kultur, idrett og regional utvikling har følgjande særskilde merknader når det gjeld kulturminne:

a. Hordaland fylkeskommune rår til at det må innarbeidast generelle føresegner, knytt til omsynet til kulturminne av lokal, regional og nasjonal interesse og verdi, som må takast med i planføresegnene.

b. Alle automatisk freda kulturminne, inklusive minimum sikringsone på 5 meter, bør visast på plankartet som omsynssone d (H730), bandlagt etter kulturminnelova. Omsynssoner for bevaring av kulturmiljø (H570) og for bandlegging må takast med i arealplankart og planføresegner. Det er ikkje gjennomført arkeologiske registreringar i heile kommuneplanen sitt areal. Fylkeskommunen må ta atterhald om nye byggeområde, spreidd busetnad, næring og andre arealkrevande tiltak inntil § 9 i kulturminnelova er oppfylt. Dette gjeld både land- og sjøområde.»

Kjell Gitton Håland (A) setter på vegner av A, KRF, og SP fram slikt forslag:

«Endring

Stryke siste del av siste setning i punkt 3 c:

....., og knyter motsegn til denne føresegna.»

Røysting

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 1 vart samrøystes vedteke.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 2 fekk 8 røyster (A, SP, MDG og KRF) og vart vedteke mot 5 røyster (H og FRP) for Kvinge sitt forslag.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 3 a fekk 8 røyster (A, SP, MDG og KRF) og vart vedteke mot 5 røyster (H og FRP) for Kvinge sitt forslag.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 3 b vart samrøystes vedteke.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 3 c med Håland sitt forslag til endring vart samrøystes vedteke.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 3 d fekk 8 røyster (A, SP, MDG og KRF) og vart vedteke mot 5 røyster (H og FRP) for Kvinge sitt forslag.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 4 a fekk 8 røyster (A, SP, MDG og KRF) og vart vedteke mot 5 røyster (H og FRP) for Kvinge sitt forslag.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 4 b fekk 8 røyster (A, SP, MDG og KRF) og vart vedteke mot 5 røyster (H og FRP) for Kvinge sitt forslag.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 4 c vart samrøystes vedteke.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 5 vart samrøystes vedteke.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 6 vart samrøystes vedteke.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 7 vart samrøystes vedteke.

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 8 vart samrøystes vedteke.

Kvinge sitt forslag punkt 8 i fekk 12 røyster (A, SP, KRF, H, FRP) og vart vedteke mot ei røyst (MDG).

Fylkesrådmann sitt forslag punkt 9 vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ser det som positivt at Os reviderer kommuneplanens arealdel og oppdaterer den til å bli et styringsverktøy etter gjeldende plan- og bygningslov.
2. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at Kommuneplanens arealdel for Os kommune 2019 – 2030 (KPA) berre delvis tek opp i seg utfordringane knytt til klima og miljø, og nedbygging av landbruksareal og strandsone. Planen følgjer ikkje i tilstrekkeleg grad opp måla om berekraftig samfunnsutvikling nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel 2015- 2027.
3. Samordna areal- og transportplanlegging
 - a. I regional areal og transportplan for Bergensområdet er det definert eit klimavenleg utbyggingsmønster for å realisere nasjonale og regionale mål om klima, miljø og nullvekst i personbiltrafikken. Området rundt Osøyro er definert som regional vekstsone der hovuddelen av veksten i kommunen bør skje. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ser at framlegg til KPA ikkje er i samsvar med mål og retningslinene til den regionale planen og fremjar motsegn til planen.
 - b. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at framlegg til KPA for Os ikkje i tilstrekkeleg grad bidreg til ein meir kollektivbasert byutvikling og ikkje legg tilstrekkeleg til rette for sykkel og gange, Utvalet vil be om at:
 - Det blir gjort ytterlegare vurdering av avgrensing av fortettingssonene sett opp mot kollektivstrategi for Hordaland.
 - At behov for areal til infrastruktur for kollektivtransport vert vurdert i alle planar.
 - At behov for areal til infrastruktur for sykkel vert vurdert i alle planar
 - c. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at føresegn § 5.3.1 som seier at «tilsettintensive næringsbygg» skal lokaliserast i Lyseparken, strir mot retningsline 6.2 i Regional areal- og transportplan for Bergensområdet.
 - d. Større områder for framtidig bustadbygging i gjeldande KPA er ikkje vurdert på nytt i høve til mål og retningslinjer i *Regional areal- og transportplan for Bergensområdet*. Utval for kultur, idrett og regional utvikling knyter motsegn til planen på dette punktet.
4. Senterstruktur
 - a. Senterstruktur er viktig for å oppnå regionale mål. Os kommune har med planen laget ein definert senterstruktur, men senteravgrensinga er for stor for regionsenteret Osøyro. Avgrensinga opnar for eit utflytande utbyggingsmønster og står ikkje opp under regionale mål om attraktive sentre. Ei avgrensing på omlag 3 km i diameter, strir mot regional retningsline 2.3 i Regional plan for attraktive senter som rår til ei utstrekning på inntil 800 meter i utstrekning for regionsentre. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at senteravgrensinga for Osøyro bør bli redusert, og knyter motsegn til dette punktet.
 - b. Senteravgrensinga for Lysefjorden lokalsenter er omlag 2 km i utstrekning og lokalisert utanfor regional vekstsone. Definert senterområde vil svekke Osøyro som eit regionalt senter og bygge ned grøntareal, i strid med Regional plan for attraktive senter og Regional areal- og transportplan for Bergensområdet. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at senteravgrensinga for Lysefjorden bør bli redusert og knyter motsegn til dette punktet.
 - c. Os kommune er ikkje i mangel på bustadtypene eine- og tomannsbustad. Utval for kultur, idrett og regional utvikling rår til at kommunen gjer om på føresegn § 4.4.2 og 4.5.2 *Ytre fortettingssone* som berre tillèt etablering av einebustader og tomannsbustader med byggehøgde avgrensa til 7m, til å omfatte fleirmannsbustader der det ikkje kjem i konflikt med andre viktige omsyn.

5. *Handel*

Intensjonane om å lokalisere hovuddelen av ny detaljhandel i Osøyro er samanfallande med regional plan. Senteravgrensing og føresegnene for senterområda følgjer likevel ikkje opp i tilstrekkelig grad. Det er fleire moment knytt til handel og unntaksreglane som må bli endra for å ikkje stri med regionale føringar og føresegn §4.1, og Utval for kultur, idrett og regional utvikling fremmer motsegn på følgjande punkt:

- a. Framlegg til KPA legg opp til å kunne etablere detaljhandel i randsona til sentrum og Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at føresegnene § 4.3.2 som definerer *Indre fortettingssone* (IFO) på Osøyro som *Sentrumsformål* og gjev rom for opp mot 12000 m2 BRA med ordinær detaljhandel er i strid retningsline 2.3 i *Regional plan for attraktive senter*. *Motsegna fell bort viss føresegnene vert endra til å omfatte unntaka i føresegna i Regional plan for attraktive senter*.
- b. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at føresegnene til bygningar og anlegg som nyttar formålet forretning, ikkje er tydeleg nok formulert ved at dei berre peikar på føresegn § 4.1 i den regionale planen for attraktive senter. Utval for kultur, idrett og regional utvikling fremjar motsegn til formuleringa føresegne § 4.4.2 (3), § 5.3.2. *Motsegna fell bort viss føresegnene vert lista opp i tråd med unntaka i føresegna i Regional plan for attraktive senter*.

6. Fylkeskommunen som vegeigar tek i vare omsynet til vegutbetringar, avkjørsler m.m. på fylkesvegnettet. Statens Vegvesen har meldt at det er forhold knytt til fylkesvegene som må rettast opp i før endeleg vedtak, og Utval for kultur, idrett og regional utvikling fremjar motsegn til 3 område i planen:

- a. 4.1.7. Søfteland – ungdomsskule – Planføremålet er lagt tett på eksisterande E39 i eit område der det er trong for å etablere ny gang- og sykkelveg. Plasseringa så nært vegen gir ulemper for skulen som følgje av støy, og den vanskeleggjer ei framtidig realisering av gang- og sykkelveg.
- b. 3.11.16. Søre Øyane 355 – naust Planområdet er lagt på eit smalt areal mellom fylkesvegen og sjøkanten. Ei slik plassering vil gjere det kostbart å utbetre vegen på denne strekninga.
- c. 3.11.18. Søre Øyane 313 – naust og kai Planområdet er lagt på eit smalt areal mellom fylkesvegen og sjøkanten. Ei slik plassering vil gjere det kostbart å utbetre vegen på denne strekninga.
- d. Osøyro 359 – næring – næringsareal på Moberg, like ved toplankrysset til E39. Her viser SVV til tidligare korresponanse, i reguleringsplansak der dei markerte skepsis til etablering av utbyggingsareal pga. nærleiken til E39.

7. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at akvakulturområda med godkjente lokalitetar må justerast slik at næringa får mogelegheit til å utvikle lokalitetane.

8. *Kulturminne og kulturmiljø*

Utval for kultur og idrett og regional utvikling meiner kommuneplanen arealplan for Os kommune, 2019 - 2030, er konflikt med nasjonale kulturminneinteresse og fremjar motsegn på fylgjande punkt:

- a. Bustadføremål 107 – Osøyro - grunna konflikt med automatisk freda kulturminne gravhaug id 55237. Motsegn fell bort dersom bustadområdet vert teke ut av planforslaget og tilbakeført til LNF.

- b. Næring i sjø 32 – Osøyro - grunna nærføring til automatisk freda kulturminne gravrøys id 35905. Motsegn fell bort dersom næringsarealet vert teke ut av planforslaget og tilbakeført til Vannareal for allmenn fleirbruk.
 - c. Frå LNF til bustad 305 og 306 – Osøyro – grunna konflikt med automatisk freda kulturminne gravhaug id 55240 og bautastein id 60559, samt nærføring til gravhaug id 55242. Motsegn fell bort dersom næringsarealet vert teke ut av planforslaget og tilbakeført til LNF.
 - d. Bustadføremål 274 – Søfteland – grunna nærføring til automatisk freda kulturminne id 246997. Motsegn fell bort om bustadområdet vert teke ut av planen og tilbakeført til LNF.
 - e. To naustområder 21 og 120 – Søre Neset – grunna nærføring til automatisk freda kulturminne id 60558 og det urørte landskapet inst i Vargavågen rundt Grødalshaugen der det er fleire automatisk freda kulturminne. Motsegn fell bort dersom dei to naustområda vert teke ut av planen og tilbakeført til LNF.
 - f. Bustadføremål 187 – Søre Neset – grunna konflikt med automatisk freda kulturminne id 45492. Motsegn fell bort om bustadføremål vert teke ut av planen og tilbakeført til LNF.
 - g. Nyare registreringar av automatisk freda kulturminne, gjort i Os kommune etter førre KPA, er ikkje ført på det nye plankartet. Dette gjeld id 144979, id 151196, id 151206, id 161037, id 201586, id 215886 og id 246997. Dette gjeld og kyrkjestaden id 85246. I tillegg har id 45490 feil geometri i plankartet. Motsegn fell bort når desse manglane er retta i plankartet.
 - h. Det er knytt motsegn til føresegn 4.15.1 i kommuneplanen: «Er ikkje anna fastsett i plan gjeld ein byggegrense på 10 meter mot automatisk freda kulturminne». Motsegna er grunna i at denne føresegna ikkje tek opp i seg utilbørleg skjemming av automatisk freda kulturminne eller fare for at dette kan skje, jf. KML § 3. Det er Hordaland fylkeskommune som er rett mynde til å avgjere kva som er eigna avstand til eit freda kulturminne i høve til tiltak. Motsegn fell bort dersom føresegna vert teke ut.
 - i. Motsegn i pkt. 8. a-f kan og falle bort dersom omtalte kulturminne vert sikra på annan måte t.d. gjennom omsynssoner og føresegnene til KPA.
9. Utval for kultur, idrett og regional utvikling har følgjande særskilde merknader når det gjeld kulturminne:
- a. Hordaland fylkeskommune rår til at det må innarbeidast generelle føresegner, knytt til omsynet til kulturminne av lokal, regional og nasjonal interesse og verdi, som må takast med i planføresegnene.
 - b. Alle automatisk freda kulturminne, inklusive minimum sikringsone på 5 meter, bør visast på plankartet som omsynssone d (H730), bandlagt etter kulturminnelova. Omsynssoner for bevaring av kulturmiljø (H570) og for bandlegging må takast med i arealplankart og planføresegner.

Det er ikkje gjennomført arkeologiske registreringar i heile kommuneplanen sitt areal. Fylkeskommunen må ta atterhald om nye byggeområde, spreidd busetnad, næring og andre arealkrevande tiltak inntil § 9 i kulturminnelova er oppfylt. Dette gjeld både land- og sjøområde.